

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Galambos Károly ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a dr. Salamon András ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. január 31. napján kelt 65.P.22.371/2016/17. számú ítélete ellen a felperes részéről 18. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy az alperes javára megállapított perköltség összege áfa-t nem tartalmaz.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Keresetében a felperes annak megállapítását kérte, hogy az alperes a 2014. szeptember 23. napján kelt e-mail üzenetében írtakkal - melyben arról tájékoztatta, hogy a görög körutazást követő események miatt nem kíván vele szerződést kötni - személyét hátrányosan megkülönböztette, ezzel megsértette az emberi méltósághoz való jogát. Kérte az alperes eltiltását a további jogsértéstől, kötelezését 600.000 forint sérelemdíj megfizetésében.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 forint perköltséget áfa-val terhelt, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 36.000 forint eljárási illetéket.

A jogvitában azt vizsgálta, hogy az alperesnek a felperest a 2014. november ... napja közötti időszakra szervezett „...” elnevezésű utazásból kizáró intézkedése megsértette-e az egyenlő bánásmód követelményét, a felperes emberi méltóságát, az alperes megvalósított-e jogellenes elkülönítést, vagy jogszerűen tagadta meg a szerződéskötést a felperessel. Nem látta jelentőségét annak, hogy a felperes az igényérvényesítéssel várt-e, vagy sem a 2014 szeptembere és a 2016 májusa közötti időszakban. A késlekedés oka lehetett az, hogy a felperes az alperessel szemben

indított, a személyes adata kezelésével kapcsolatos peres eljárás jogerős befejezését várta, miután mindkét eljárásban a személyét 2014 szeptemberében ért sérelem orvoslását kereste.

Határozatának indokolásában ismertette az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) 8. §-ának j) és t) pontjának, a 19. § (1) bekezdés a) és b) pontjának, valamint a (2) bekezdés a) és b) pontjának rendelkezéseit.

Ezen rendelkezéseket, továbbá a 6/2015. számú a Legfelsőbb Bíróság Polgári Elvi Határozatában kifejtetteket szem előtt tartva azt vizsgálta, hogy a felperes oldalán fennállt-e olyan egyéb tulajdonság, melyre hivatkozással őt megilleti a kért jogvédelem, diszkriminálta-e őt az alperes valamilyen csoporthoz tartozását kifejező védett tulajdonsága miatt.

Rögzítette, hogy a felperes hátrányként az ... utazásból való kimaradását jelölte meg. Az alperesi érveléssel szemben egyet értett azzal, hogy egy adott utazási irodával való utazás elmaradása hátrányként megjelölhető. Ezért a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy van olyan, csoporthoz tartozását megjelenítő egyéb tulajdonsága, illetve olyan általános, rendszerszintűen (azaz mindennapi életvitele során) képviselt véleménye, melynek okán az alperes kizárta őt az utazásból. E körben az alperes azt jelölte meg és okiratokkal alá is támasztotta, hogy az általa korábban szervezett görögországi utazással kapcsolatosan kifejtett felperesi vélemény és ennek hatósági eljárások során történő érvényesítése volt az, melyet az alperes úgy minősített, hogy az az üzleti hírnevét rongáló szándékos, hírnévrontó közlés volt, mely panaszbeadványokban, közérdekű bejelentések formájában nyilvánult meg a különféle hatóságok felé.

Az elsőfokú bíróság nem kívánt állást foglalni a felperes panaszbeadványai, közérdekű bejelentései valóságtartalmát, sértő jellegét illetően. Rámutatott azonban az alperes által felhívott Egyenlő Bánásmód Hatóság állásfoglalásában foglaltakra, utalva arra, hogy a felperes az alperesi társaság által szervezett görög utat követően úgy jelenítette meg a céget különféle hatóságok előtt, mint aki egy partnerszállodától feltételezetten megkapott kártérítési összegből részesülve nem kompenzálta azokat az utasokat, akiket az utazás során hátrány ért. A felperesi feltételezés okán az alperes fogyasztóvédelmi eljárásban, ügyészségi eljárásban védekezni kényszerült, mindez olyan helyzetet eredményezett, melyre hivatkozással megtagadhatta az utazási szerződés megkötését egy másik szervezett útjára vonatkozóan a felperessel. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezen döntése nem tekinthető diszkriminatívnak, miután az egyrészt nem a felperes gondolataival in abstracto (világnézete, életszemlélete miatt) szembehelyezkedő, őt emiatt a többi utastól megkülönböztető indítékból táplálkozott, hanem egy korábbi utazást követő, tapasztalati tények alapján levont következtetésen alapuló elhatározás volt. Az utazásszervező alperes a hasonló helyzetek elkerülése érdekében tagadta meg a felperessel való szerződéskötést. Nem illeti a felperes panaszaiban kifejtett gondolatokat olyan védelem, amelyre a felperes keresetét megalapozó jogi tényként hivatkozik.

Megállapította továbbá azt, hogy az alperesi elutasítás a felperesnek elküldött személyes e-mail megfogalmazásával nem volt emberi méltóságot sértő sem. Az alperes a felperes személyét nem sértő módon írta körül a korábbi történésekre utalással azt, hogy miért nem kíván szerződést kötni. A közlés nem irányult a felperes személye ellen, az nem volt megalázó, sértő hangvételű sem.

Az Ebktv. 10. § (2) bekezdésében foglaltak alapján megállapította azt is, hogy az alperesi intézkedés fizikai elkülönítés hiányában jogellenes elkülönítést nem valósított meg.

Mindezek alapján a kereset elutasítására került sor.

A perköltségviselés tárgyában a Pp. 78. § alapján határozott, az ügyvédi munkadíj mértékének megállapítására mérlegeléssel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását indítványozta. Másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a keresetének helyt adó döntés meghozatalát kérte. Kérte mellőzni az alperes javára megállapított perköltségből az áfa felszámítását, tekintettel arra, hogy az alperesi jogi képviselő alanyi adómentes. Indítványozta az elsőfokú határozat indokolásából mellőzni a 6. oldal utolsó mondatától a 7. oldal első és második bekezdés végéig terjedő szövegrészeket.

Megítélése szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan és jogsértő. A tényállás teljeskörű feltárására nem került sor, az nem tartalmazza azon jelentős tényeket, mely szerint a fíra is a görög út résztvevője volt, aki szintén panasszal élt, őt azonban az alperes nem zárta ki az utazásból. Az alperes egyoldalú nyilatkozata alapján jogszerűen nem lehet megállapítani azt, hogy őt az eljáró szervek 2002-ben értesítették a vele szemben kezdeményezett eljárásokról és a beadványaiban védekezni kényszerült, amely olyan helyzetet eredményezett, hogy jogszerűen tagadhatta meg a későbbi utazási szerződés megkötését. Az alperes nem bizonyította azt sem, hogy üzleti hírnevét rongáló, szándékos hírnévrontó közléseket tett panaszbeadványaiban, közérdekű bejelentéseiben a hatóságok felé. A nem bizonyított tényekből felszínes és téves következtetések levonására került sor. Az elsőfokú bíróság az utazásból való kizárását, mint jogkövetkezményt nem ítélt meg jogszerűnek, ha nem foglal állást panaszbeadványának, közérdekű bejelentésének a megalapozottsága, jogszerűsége kérdésében. Kiemelte, hogy a 2014 szeptemberében történt utazásból való kizárására olyan tényekre hivatkozással került sor az alperes részéről, melyek egy 2002. évi, azaz több mint 10 évvel korábbi utazásra vonatkoztak. Az alperes állítását bizonyítani lett volna köteles, erre nem került sor. Az elsőfokú bíróság pusztá feltételezés, tények nélküli vélekedés alapján utasította el keresetét. A határozat indokolásából nem állapítható meg, hogy mely tények alapján került sor azon következtetés levonására, miszerint magatartása olyan helyzetet eredményezett az alperes számára, melyre hivatkozással, annak elkerülése érdekében megtagadhatta az utazási szerződés megkötését.

Az Ebktv. 19. § (2) bekezdése alapján fennálló bizonyítási teher alapján a keresetének helyt kellett volna adni. Az alperes a perben nem bizonyította, hogy a 2002. évi görög úttal kapcsolatosan különféle szerveknél előterjesztett kifogásai, panaszai, közérdekű bejelentése alapján jogsértést követett volna el vele szemben, amely az alperes üzleti hírnevét sértette. Ezzel kapcsolatosan bizonyítási indítvány előterjesztésére sem került sor. Ha az alperes által állított jogsértő magatartást 2002-ben elkövette volna, úgy az már vehető figyelembe, tekintettel az elévülés szabályaira. Az alperes pervitele és magatartása megtorlás jellegű, jogellenes cselekményként fogható fel. Nem feltételezhető az, hogy az újabb utazással kapcsolatosan majd alaptalanul igényt fog érvényesíteni azért, mert ezt már korábban is megtette. A 2002. évben érvényesített igénye egyébként is alapos volt. A közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról szóló 1977. évi I. törvény alapján joga volt az érintett szerveknél bejelentést tenni, továbbá az Alkotmány 64. §-ában biztosított alapvető jogát gyakorolni. Ez terhére nem róható és az utazásból való kizárását nem teheti jogszerűvé. Az alperes a 2002-ben tett közérdekű bejelentéssel összefüggésben a sérelmére megvalósított jogsértő cselekményével kapcsolatos tényállítást a perben nem tett, ilyen tényállást a bíróság határozatában nem állapított meg, ezért az ítéletben a görög úttal kapcsolatos panaszát és közérdekű bejelentés előterjesztésével kapcsolatos cselekménye miatti rosszállását nem vonhatta volna le, nem állapíthatta volna meg azt, hogy az utazásból való kizárása megengedett volt.

Kiemelte, hogy az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése és az Ebktv. 8. § j) és t) pontja elsődlegesen a személy (egyen) közvetlen hátrányos megkülönböztetését tartalmazza. A védelem nemcsak a

csoport tagjaként, hanem egyénként is megilleti az embert, így az alperes által hivatkozott követelmény egyrészt már idejét múlt, másrészt megvalósult azáltal, hogy csupán saját jelentkezésének visszautasítására került sor. Fia ugyancsak írásos panaszt tett és visszatérítést is kapott, őt mégsem zárták ki az ... utazásból.

Meggyőződése szerint az alperes által szervezett görögországi utazással kapcsolatosan tett megalapozott véleménynyilvánítása, a vállalkozási díj visszatérítése és a kártérítés iránti igényének érvényesítése miatt került sor arra, hogy az alperes a „...” körutazásból kizárta. Ez megvalósítja a közvetlen hátrányos megkülönböztetést és a jogellenes elkülönítést. Okirattal bizonyította, hogy kétséget kizáróan a fenti okból került sor a szerződéskötés visszautasítására. Az alperes nem mentette ki magát az Ebktv. 19. § (2) bekezdésében foglaltak bizonyításával. Nem igazolta, hogy nem állt fenn okozati összefüggés a védett tulajdonsága, az azzal összefüggő körülmények és az elszenvedett hátrány között. Sőt maga az alperes nyilatkozott akként, hogy az utazásból való kizárására azért került sor, mert el akarta kerülni azt a helyzetet, hogy védekezésre kényszerüljön. A jogszabályok téves értelmezése vezetett azon következtetés levonására, hogy a megkülönböztetés nem volt diszkriminatív, hanem egy 10 évvel korábbi utazást követően megtörténtek, tapasztalati tények alapján levonható következtetésen alapuló elhatározás volt az utazásszervező részéről, hogy a hasonló helyzeteket elkerülje.

Emberi méltóságát pedig nem az alperes által 2014 szeptemberében küldött e-mail üzenet szövegezésének durvasága sértette, hanem az üzenet mögött fellelhető, az utazásból való kizárását tartalmazó, emberi méltóságát sértő közlés. Az intellektuális elkövetési mód még súlyosabb jogsértést eredményez, mint a fizikálisan megvalósított jogsértés. Minderre tekintettel a kereset elutasítására jogszabálysértéssel került sor.

Fellebbezési ellenkérelmében az alperes az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla elöljáróban vizsgálta, hogy az elsőfokú eljárás során történt-e lényeges eljárási szabálysértés. A felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel is elvégzett vizsgálatának eredményeként azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően teljesítette, továbbá mérlegelési tevékenysége során nem sértette meg a Pp. 206. § (2) bekezdésének rendelkezéseit sem. A másodfokú bíróság megítélése szerint az, hogy a határozat indokolásában levont következtetéseket megalapozó tényállási elemeket nem tartalmazza teljeskörűen az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás, nem minősül olyan lényeges szabálysértésnek, ami miatt az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni.

Nem tartotta indokoltnak a másodfokú bíróság az elsőfokú határozat indokolásából a 6. oldal utolsó mondatától a 7. oldal első és második bekezdés végéig terjedő szövegrészek mellőzését sem. Ennek oka részben az, hogy az ott leírtaknak a jogvita megítélése szempontjából nem volt ügydöntő jelentősége, másrészt pedig a leírtak nem tartalmaznak valótlanságot. A peradatokból megállapíthatóan a felperes maga hivatkozott arra, hogy feltételezése szerint az alperes jogalap nélkül gazdagodott, miután a görög utazáson részt vett 40 utas közül csak háromnak fizetett kártérítést. Az általa becsatolt okiratok alátámasztják azt, hogy ezzel kapcsolatosan panaszbeadványaiban, közérdekű bejelentéseiben az alperesi társaságot úgy jelenítette meg, hogy a feltételezett kártérítési összegből nem kompenzálta utasait.

A továbbiakban a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét érdemben bírálta felül.

A Ptk. 2:42. § (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét, így különösen a magán- és családi élet, az otthon, a másokkal való - bármilyen módon, illetve eszközzel történő - kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához való jogát szabadon érvényesíthesse és hogy abban őt senki nem gátolja. A (2) bekezdés alapján az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. A személyiségi jogok e törvény védelme alatt állnak.

A 2:43. § c) pontja szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személy hátrányos megkülönböztetése.

Önmagában a Ptk. fent idézett rendelkezései is megalapozzák az egyenlő bánásmód megsértésével kapcsolatos igényérvényesítést, mindemellett az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvt.) szabályai is irányadók a kereset elbírálása során. Az Ebktv. hatálya a törvény 5. § a) pontja alapján nem vitatottan az alperesre kiterjed.

A törvény 7. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti - különösen a III. fejezetben meghatározottak szerint - a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

Ezen rendelkezésből következően az egyenlő bánásmód követelménye lényegében azt a kötelezettséget jelenti, hogy minden olyan magatartástól tartózkodni kell, amely bizonyos tulajdonságaik alapján egyes személyekkel, vagy személyek egyes csoportjaival szemben közvetlen, vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést, megtorlást, zaklatást, vagy jogellenes elkülönítést eredményez.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a hátrányos megkülönböztetés minden esetben szükségszerűen feltételezi összehasonlítható csoportban lévő személyek meglétét. Az igényérvényesítés megalapozottságához azt szükséges alátámasztani, hogy az alperes más, azonos helyzetben lévő személyekkel szemben eltérő magatartást tanúsított.

Keresetében a felperes az Ebktv. 8. § t) pontjában, valamint az Ebktv. 10. § (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozott.

Az Ebktv. 8. § t) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy, vagy csoport valós, vagy vélt egyéb helyzete, tulajdonsága, vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyben levő személy, vagy csoport részesül, részesült, vagy részesülne.

Az összehasonlítható helyzetben lévő személyek közötti egyenlő bánásmód követelményét sértő különbségtétel megállapításának feltétele, hogy a jogsérelmet szenvedő fél valószínűsítse azt, hogy a jogsértéskor ténylegesen, vagy feltételezése szerint rendelkezett az Ebktv. 8. §-ában, jelen esetben a t) pontban meghatározott védett tulajdonsággal. Vagyis a törvény egyértelműen megkívánja a védett tulajdonság, helyzet meglétét, melynek a jogsértés időpontjában kell fennállnia. További, a jogsértés megállapításához szükséges feltétel, hogy erre tekintettel részesült kedvezőtlenebb bánásmódban a sérelmet szenvedett fél, valamint az is, hogy a jogsértés más összehasonlítható helyzetben lévő személyhez, vagy csoporthoz képest valósuljon meg.

A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes által hivatkozott esetben az Ebktv.-ben meghatározott feltételek fennállása nem állapítható meg. A felperes nem igazolt olyan védett tulajdonságot, amely miatt kedvezőtlenebb elbírálásban, bánásmódban részesült más összehasonlítható helyzetben lévő csoporttal szemben.

A felperes által sérelmezett alperesi intézkedés, az ... utazásból történő kizárás okaként megjelölt tényező nem felel meg az Ebktv. 8. § t) pontjában meghatározott, egyéb helyzetként védett tulajdonság kritériumainak. Az egyéb helyzet fennállása az egységes bírói gyakorlat szerint akkor állapítható meg, ha annak megléte egyrészt tárgyilagosan igazolható, másrészt általánosításra, csoportalakításra alkalmas. Ennek indoka az, miszerint a diszkrimináció elleni védelem alapját az képezi, hogy az érintett egy adott csoporthoz való tartozása miatt szenved hátrányt. A felperes a hátrányos megkülönböztetés okaként az alperesi utazásszervező céggel szemben kifejtett véleménynyilvánítását jelölte meg. A peradatokból azonban az volt megállapítható, hogy nem a felperes véleménynyilvánítása volt az, ami az utazási szerződés megkötésének megtagadását eredményezte az alperes részéről. A görögországi utazással kapcsolatosan ugyanis a hibás teljesítésre hivatkozás okán az alperes elismerte a felperes díjvisszatérítés iránti igényét, ezt teljesítette is, mint ahogyan kifizetett részére 15.000 forint összegű kártérítést is. Visszafizetésre került a felperes fia részére is a hibás teljesítéssel érintett szálloda költsége. Annak ténye, hogy ennek ellenére a felperes fia által megtett, az ... útra vonatkozó szerződési ajánlatot az alperes nem utasította vissza, ugyancsak azt támasztja alá, hogy nem a felperes ez irányú véleményét, a hibás teljesítés miatti kifogását sérelmezte az alperes, hanem azokat az eseményeket, amelyek a felperes magatartásának, tevékenységének köszönhetően a díjvisszatérítés és a kártérítés kifizetésére vonatkozó megállapodás megkötését követően történtek a felperes által kezdeményezett eljárások során. A felperes nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy milyen eljárásokat indított az általa vélelmezett alperesi magatartás eredményeként. Ahogyan az elsőfokú bíróság is utalt rá, a jogvita eldöntése szempontjából ezen eljárások eredménye nem bírt jelentőséggel. Ténykérdés, hogy a kártérítési megállapodás megkötése után különböző fórumokhoz fordult a felperes. Ezt a magatartását az alperes piaci hírnévrontásként értékelte, ezért úgy döntött, hogy - miután szerződéskötési kötelezettség nem terheli - nem kíván újabb utazási szerződést kötni a felperessel. Helytállóan jutott az első fokon eljáró bíróság arra a meggyőződésre, hogy az alperes ezzel jogsértést nem valósított meg.

Miután a felperes olyan egyéb helyzetet jelölt meg a megkülönböztetés okaként, ami a fentiek szerint a jogsértés alapjául nem szolgálhat, ezért - védett tulajdonság hiányában - nem állapítható meg az alperesi jogsértés. Az a tény, hogy a fia vonatkozásában nem került sor a szerződéskötés visszautasítására, nem jelent hátrányos megkülönböztetést. A felperes fia nem sorolható a felperessel egy csoportba, hiszen ő nem kezdeményezett olyan eljárásokat az alperessel szemben, melyekre az alperes mint a görögországi utazást követően lezajlott történésekre hivatkozott a 2014 szeptemberében megküldött elektronikus levelében. A felperesnek tehát azt kellett volna valószínűsítania, hogy más, azonos vagy hasonló eljárásokat kezdeményező utazókkal szemben a személyétől eltérően másképpen járt el az alperes.

Az egyéb helyzet fennállása nem állapítható meg az okból sem, mert az nem lehet az érintett saját magatartása. Így a felperes részéről indított eljárások tényére nem alapozható jogsértés.

A jogellenes elkülönítés törvényi feltételei a felperes esetében ugyancsak nem voltak megállapíthatók. Az Ebktv. 10. § (2) bekezdése alapján jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket, vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől, vagy személyek csoportjától - anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné - elkülönít.

Okszerűen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy ezen jogsértés megállapítására kizárólag fizikai elkülönítés esetén van lehetőség, az utazásból való kizárás fizikai elkülönítésként nem értékelhető.

A jogvitában a felperes megtorlásra is hivatkozott. Az Ebktv. 10. § (3) bekezdése értelmében megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító, vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul, vagy azzal fenyeget.

Tehát az egyenlő bánásmód követelményét ezen a címen az a magatartás sérti, amely a zaklatás, a jogellenes elkülönítés és az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő személlyel szemben történik. A perbeli esetben ezen feltételek nem álltak fenn.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal, hogy nem volt alapos a felperes emberi méltóság megsértésének megállapítása iránti kereseti kérelme sem. Az emberi méltósághoz való jog lényeges eleme az emberek közötti egyenlőség hangsúlyozása, a megkülönböztetés tilalma, azonban ennek elsősorban egy személy, vagy csoport más azonos helyzetűekkel való összehasonlítása során van ténylegesen értékelhető jelentősége. Az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt nem önbecsülésének, nem az érintkezési formák követelményeinek megfelelő bánásmódban részesíti, különösen ha emberi mivoltában megalázzák. Az alperes részéről a felperessel történő utazási szerződés megkötésének megtagadása kulturált formában, a felperesnek címzett elektronikus levél formájában történt. Önmagában maga a megtagadás ténye - a fentiekben kifejtettekre figyelemmel - nem alkalmas az emberi méltóság megsértésére. Az adott magatartásnak minden esetben objektíve kell alkalmasnak lennie a jogsértés megállapítására, annak nincs jelentősége, hogy azt az érintett fél szubjektíve hogyan éli meg.

Fentiekre figyelemmel tehát a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a megtorlás és a jogellenes elkülönítés törvényi tényállási elemei megvalósulásának hiányában jogszerűen került sor a kereseti kérelem elutasítására, ezért fenti indokolásbeli kiegészítéssel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság az alperes jogi képviselőjének munkadíját a becsatolt megbízási szerződésben foglaltakra figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján határozta meg. Abból kitűnően az ügyvédi munkadíj mértékének csökkentésére került sor. A felperes fellebbezési hivatkozása helytálló volt annyiban, hogy a jogi képviselő alanyi adómentességére figyelemmel a 4/A. § szerinti áfa mértéke nem számítható fel, ezért a másodfokú bíróság mellőzte azon megállapítást, mely szerint a perköltség összege áfa-val terheltlen kerül megállapításra, ugyanakkor a mérlegeléssel megállapított munkadíj csökkentésére nem látott indokot.

Nem volt alapos a felperes eljárási kifogása, amely az alperesi képviselő meghatalmazásával kapcsolatosan került előterjesztésre. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 26. § (1) bekezdése szerint a ügyvédnek adott meghatalmazás csak akkor érvényes, ha írásba foglalták. A meghatalmazást a megbízónak, vagy a jogi segítségnyújtás körében a támogatás jogosultságának és az ügyvédnek saját kezűleg alá kell írnia. A (2) bekezdés értelmében a megbízó és az ügyvéd által aláírt meghatalmazás teljes bizonyító erejű magánokirat.

A megbízó és az ügyvéd által aláírt ügyvédi meghatalmazás teljes bizonyító erejét nem érinti, ha az okiratra a képviselt neve nincs kifejezetten rávezetve, a meghatalmazott ügyvéd aláírása valószínűsíti, hogy ő meggyőződött arról, hogy az okiratot a meghatalmazó személy írta alá (BDT2014.3121.). A másodfokú eljárás során az alperes képviselője nyilatkozott arra vonatkozóan, hogy az alperesi gazdasági társaság ügyvezetője írta alá a meghatalmazást. Ezért az alperes képviselője képviseleti jogosultságát a perben teljes bizonyító erejű magánokirattal igazolta, az tartalmazza a meghatalmazó részéről a másodfokú eljárásra vonatkozó nyilatkozatot. Az okiratot a meghatalmazó peres fél törvényes képviselője és a meghatalmazott ügyvéd aláírásával ellátta, ezt

meghaladó alaki és tartalmi követelmény a perbeli meghatalmazással kapcsolatosan nincs. A másodfokú bíróság mindezek alapján azt a következtetést vonta le, hogy az alperes a jogi képviselő tényét megfelelő okirattal igazolta. Ezért a felperes ez irányú kifogásának nem adott helyt, ennek indokait a Pp. 114. §-a értelmében megadta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése szerint viseli az alperes másodfokú perköltségét, melynek mértékét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján állapította meg. Ugyancsak a felperes köteles viselni a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán előlegezett fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2017. június 22.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró

bíró

Dr. Kovács Éva s.k.

A kiadmány hitelül:
tisztviselő